

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1932.

Första kammaren.

Nr 1.

Sedan i kraft av § 49 regeringsformen och § 2 riksdagsordningen riksdagen sammankommit till lagtima möte här i huvudstaden måndagen den 11 januari 1932, sammanträdde riksdagens första kammare i den uti riksdagens hus för kammaren anordnade samlingsal samma dag,

Måndagen den 11 januari

kl. 11 f. m.

Herr **Trygger** framträdde till talmansbordet och yttrade: Ärade församling! Det riksmöte, till vilket vi i dag samlats, infaller under en tid, som i alldeles särskild grad ställer anspråk på vår tankekraft, vår vidsynthet och vår beslutsamhet. Jag tror ej, att jag tager miste, om jag påstår, att knappast tillförene Europas ställning varit fylld av större faror och mera oviss-
het än vid det årsskifte, vilket nyligen ägt rum. - Världskrigets fördärvbrin-
gande följer visa sig dagligen med stigande skärpa. De freder, som gjorde slut på denna fruktansvärda kamp, hava genom sina måttlösa krav undan för undan underminerat vad kriget lämnat kvar av vilja och kraft till återupp-
byggande av stater och samhällen. Den förhoppning, som mången hyste, att Nationernas förbund skulle förmå utveckla känslan av samhörighet mellan folken och åvägabringa en på rätt och billighet vilande samverkan mellan dessa, har endast i ringa mån kommit till ett förverkligande. De åter, som redan från början ansågo förbundspakten avpassad att utgöra mer ett skydd för de ingångna fredsavtalen än en fast grundval för förtroendefullt inter-
nationellt samarbete, hava fått sina farhågor väsentligen besannade. Freden i Europa har till all lycka ej kastats över ända, men misstroende och ovilja folken emellan breda ut sig allt mera och växa i styrka. På det ekonomiska och finansiella området har däri-genom alstrats en situation, som hotar att bryta sönder den inre ordningen i ett flertal länder och sålunda äventyra jämväl den yttre freden. Men även där detta ännu icke är fallet, innebär den vittomfattande rubbningen i varuutbytet mellan länderna en allvarlig fara för nationernas välfärd.

Riktat man blicken ut över världen, stannar man i tvekan, huruvida icke den påfrestning, för vilken de särskilda länderna nu äro utsatta, i mycket är jämförlig med den, som ägde rum mitt under det brinnande världskriget. Detta var ett akut sjukdomstillstånd, men den ekonomiska och finansiella oreda, som nu föreligger, gör intrycket av ett kroniskt lidande, som endast genom ett djärvt ingrepp mot dess djupare orsaker kan undanröjas.

För kanske de flesta i vårt land kom den starka ekonomiska depressionen som en överraskning. Tack vare att vi förmått upprätthålla vår neutralitet under det stora kriget, voro vi i stånd att med kraft utnyttja den inträdda fredsperi-
oden och att trots det bakslag, som för ett tiotal år sedan ägde rum, vidare full-
följa de vunna resultaten. För folket i gemen framstod det såsom något nästan

obestriddigt att, om blott den yttre freden kunde bevaras, vår framtid skulle ligga klar och ljus. Och så en dag blev man fullt varse, att vårt nationella välstånd i högst betydande grad berodde icke blott på oss själva, utan var genom oräkneliga band knutet till de ekonomiska förhållandena i andra länder och den ekonomiska politik, som där gjorde sig gällande. Ja, vårt land är särskilt känsligt för omslag i världstemperaturen på det ekonomiska området. Detta har sin grund däri, att våra stora exportartiklar endast på världsmarknaden kunna komma till sin fulla rätt. Vår nationalhushållning är följaktligen icke i stånd att tillgodose folkets nödvändiga behov, om andra länder stänga sina gränser för våra produkter. Lika fullt som det för oss är en bjudande plikt att ge erforderligt skydd åt vissa näringar, som vi måste uppehålla inom landet, därest vi ej vilja sätta på spel vår nationella tillvaro, måste vi samtidigt genom överenskommelser med övriga stater enligt principen »ge och få» bereda existensmöjligheter för våra betydande exportindustrier. Detta synes mig vara den handelspolitik, som på ett naturligt sätt anbefaller sig för ett land som vårt. En erinran om, huru nödvändigt det är att med insikt och vakenhet följa växlingarna i vår utrikeshandel, hava vi fått genom sammanstörtandet av vår guldvaluta och därav följande osäkerhet i vårt penningväsen. Detta ämne är föremål för nästan dagliga uttalanden av mer eller mindre framstående experter. Dessa belysa frågan från olika synpunkter. Det finns emellertid endast ett medel att bringa ordning i våra valutaförhållanden, och det är att skapa erforderlig jämvikt mellan vår export och vår import. Varje annat medel är ett palliativ, som kanske hjälper oss i dag men i morgon gör oss sjufalt värre.

Det är Kungl. Maj:ts och riksdagens sak att objektivt pröva, vilka åtgärder från det allmännas sida böra vidtagas för att återge vår nationalhushållning den sundhet och styrka, som varit för densamma utmärkande. Uppgiften är svår, kanske svårare än någon, inför vilken vi ställts under nuvarande tidsålder, men den *måste* lösas, om vi ej vilja giva till spillo vårt oberoende och vår inre säkerhet.

Det gäller alltså för alla riksdagens ledamöter att i djup känsla av sina plikter mot fosterlandet samverka för att i dessa bekymrens dagar kunna tillvarata rikets och dess medborgares livsintressen. Min tillförsikt är, att första kammaren vid denna riksdag liksom tidigare skall i vården om rikets angelägenheter följa sina gamla, stolta traditioner.

Med dessa ord förklarar jag detta sammanträde öppnat.

Sedan herr ordföranden därefter intagit talmansplatsen, tillkännagav herr ordföranden, att han på grund av bestämmelsen i § 1 mom. 2 av kammarens ordningsstadga anmodat sekreteraren hos arbetsdomstolen Lode Wistrand att, till dess sekreterare blivit utsedd, föra kammarens protokoll ävensom att herr ordföranden för tillfället anställt kanslibiträden och vaktbetjäning till erforderligt antal.

Upplästes och lades till handlingarna följande från justitiedepartementet ankomna

Protokoll, hållet inför statsrådet och chefen för justitiedepartementet den 7 januari 1932.

I anledning av stadgandet i § 32 riksdagsordningen hade statsrådet och chefen för justitiedepartementet anmodat tre bland de av riksdagen valde fullmäktige i riksbanken och tre bland fullmäktige i riksgäldskontoret att närvara vid den granskning av riksdagsmannafullmakter, som skulle inför departementschefen företagas, innan årets lagtima riksdag sammanträdde; och infun-

no sig nu av fullmäktige i riksbanken herrar V. Larsson, M. Fehr och P. E. Sköld samt av fullmäktige i riksgäldskontoret herrar K. Hildebrand, G. Kobb och P. A. Hansson.

Till justitiedepartementet hade insänts fullmakter dels för 18 personer, som vid val i september 1931 för vissa valkretsar utsetts till ledamöter av riksdagens första kammare för en tid av åtta år, räknade från och med den 1 januari 1932, dels för en person, som, efter det plats övergått från en valkrets till valkrets inom annan grupp, vid nytt val i september 1931 blivit utsedd till ledamot av första kammaren för tiden från och med den 1 januari 1932 till den 1 januari 1938, dels ock för en person, som vid ny röstsammanräkning blivit utsedd såsom ledamot av första kammaren i stället för en avgången ledamot.

Vid granskning av fullmakterna framställdes icke någon anmärkning mot desamma.

Protokoll över granskningen jämte en förteckning å de granskade fullmakterna skulle tillika med dessa överlämnas till första kammaren.

I ämbetet:
Gösta Siljeström.

Den åberopade förteckningen, som jämväl upplästes, lydde sålunda:

Förteckning å ledamöter av riksdagens första kammare enligt fullmakter, granskade inför chefen för justitiedepartementet den 7 januari 1932.

Stockholms stad.

1. Advokaten Georg Branting.

Södermanlands län och Västmanlands län.

2. Överdirektören Carl Emil Svensson i Mörby.
3. Landshövdingen Gustaf Robert Sederholm i Nyköping.
4. Undervisningsrådet Karl Anders Wilhelm Björck i Djursholm.
5. Löjtnanten Karl Erik Hjalmar von Heland å Arhammar.
6. F. d. häradshövdingen Assar Emanuel Åkerman i Stockholm.
7. Skogschefen Carl Gustaf Ludvig Hugosson Tamm i Fagersta.
8. Folkskolläraren David Norman i Fagersta.
9. Förrådsförmannen Anders Johan Bårg i Katrineholm.
10. Statsrådet Bo Henrik von Stockenström.

Kalmar läns norra och södra landstingsområden samt Gotlands län.

11. Generaltulldirektören Nils Richard Wohlin i Lidingö.

Blekinge län och Kristianstads län.

12. Landshövdingen Johan Nilsson i Kristianstad.
13. Borgmästaren Fredrik William Linder i Malmö.
14. Lantbrukaren Elof Bernhard Andersson i Fältenborg.
15. Vice konsuln Johan Erik Forssberg i Karlskrona.
16. Modellmästaren Theodor Östergren i Karlskrona.
17. Lantbrukaren Alexander Nilsson i Fredriksfält.
18. Bageriföreståndaren Lars Borggren i Ängelholm.
19. Borgmästaren Gustaf Theodor Ehrnberg i Simrishamn.
20. Ombudsmannen Anton Pettersson i Västerås.

Enligt § 2 i ordningsstadgan för kammaren anställdes upprop av kammarens ledamöter, varvid såsom frånvarande antecknades:

herr *Borggren*,
 » *Nilsson, August*,
 » *Schlyter*,
 » *Asplund*.

Upplästes tre till kammaren inkomna ansökningar, vilka jämte därvid fogade läkarintyg voro så lydande:

Till riksdagens första kammare.

Med hänvisning till närslutna läkareintyg får jag värdsamt anhålla om ledighet från riksdagsuppdraget till och med den 31 dennes.

Ängelholm den 7 januari 1932.

Lars Borggren,

Ledamot av riksdagens första kammare.

Att ledamoten av riksdagens första kammare herr *Lars Borggren* på grund av sjukdom (njur- och hjärtsjukdom) är förhindrad att de närmaste veckorna delta i riksdagsarbetet, intygas.

Ängelholm den 5 januari 1932.

C. Adlercreutz,

leg. läkare.

Herr talmannen i riksdagens första kammare.

På grund av sjukdom, varom medföljande läkarintyg förmåler, anhåller jag härmed om ledighet tillsvidare från deltagande i riksdagsarbetet.

Värdsamt

N. Aug. Nilsson,

ledamot av riksdagens första kammare
 för Malmöhus län.

Lunds lasarett den 8 januari 1932.

Riksdagsman *August Nilsson*, Kabbarp, som sedan den 31 december 1931 vårdats å Lunds lasarett för benbrott — brott på lärbenshalsen —, är med anledning härav tillsvidare oförmögen att delta i riksdagens arbete, vilket härmed intygas.

Lund den 8 januari 1932.

Gustaf Petré,

professor i kirurgi.

Till första kammaren.

Med stöd av närslutna läkarintyg får jag anhålla om ledighet från riksdagsarbetet t. o. m. den 13 januari 1932.

Malmö den 9 januari 1932.

K. Schlyter.

Att hovrättspresidenten *K. J. D. Schlyter* på grund av axelledsinflammation (omarthrit) är i behov av ledighet från riksdagsarbetet under en vecka framåt intygas.

Malmö den 7 januari 1932.

Kjell Bergman,

las. läkare.

De begärda ledigheterna beviljades, beträffande herr August Nilsson för den tid, det i åberopade läkarintyget omförmälda hindret varade.

Vidare upplästes följande till kammaren inkomna ansökning:

Till riksdagens första kammare.

På grund av tjänstegöromål förhindrad inställa mig vid riksdagens början får jag härmed vördsamt anhålla om ledighet under tiden 11 till och med 13 januari.

Luleå den 9 januari 1932.

C. I. Asplund,

Representant för Västerbottens och Norrbottens län.

Även den av herr Asplund sökta ledigheten beviljades.

Anställdes val av talman; och utsågs därtill:

herr Vennersten med 136 röster.

Företogs val av förste vice talman; och utsågs därtill:

herr Olsson, Olof med 115 röster.

Anställdes val av andre vice talman; och utsågs därtill:

herr Nilsson, Petrus, i Gränebo med 90 röster.

Herr **Trygger**, som nu lämnade talmansplatsen, yttrade därvid till herr talmannen: Jag överlämnar härmed till Eder maktens symbol och rättvisans, opartiskhetens belöning.

Herr **talmannen** intog talmansplatsen och yttrade: Herr ålderspresident, ärade ledamöter av denna kammare! Tidens alla bekymmer återspeglas i det arbete, som blir oss förelagt här i riksdagen, ja, i våra förhandlingar överhuvud taget från deras begynnelse. Vi ha ju nyss hört vår ålderspresident ge oss en ytterst intressant exposé över förhållandena där ute i världen, av vilka vårt framtida väl i så hög grad är beroende. Det var en exposé, i sin nödvändigtvis kortfattade form dock så uttömmande, att jag tror att det kan vara till gagn för oss alla att ha hört den erfarne mannens syn på läget.

Det må kanske inte synas förmätet, om jag efter den inledningen i någon liten mån söker belysa en annan sida, den ljusare sidan, om en sådan finns, i det läge, vari vi nu befinna oss. Den ärade talaren, vår ålderspresident, antydde i sin slutliga vädjan, att han icke förlorat tron på framtiden, även om han naturligtvis måste skildra det nuvarande tillståndet i mörka färger.

Om vi tänka något på vad som tidigare har hänt under den tid, som vi kunna överskåda, när vi blicka tillbaka, så må vi väl säga, att under den tiden har dock den grund, på vilken vi skola bygga för framtiden, blivit väsentligt stärkt och vidgad. Även om i ekonomiskt avseende synnerligen bekymmersamma förhållanden inträtt, få vi hoppas, att den andliga grund, på vilken vi bygga, fortfarande finns kvar i sin orubbade styrka. Det är detta som gör, att jag inte kan i detta ögonblick annat än med en viss optimism se på det arbete, som vi ha framför oss, och på den kommande tidens utveckling.

Inom denna kammare råder, som herr ålderspresidenten också hänsyftade på, en anda av värdig sammanhållning trots alla meningsskiljaktigheter. Den skall också hjälpa oss att nu behandla de många och svåra frågor, som bli

oss förelagda, och behandla dem på det sätt, som vi hittills varit vana vid, värdigt denna kammars traditioner. Vi ha själva begärt — och komma troligen att få vår önskan uppfylld — en utredning angående riksdagens arbetsformer, åsyftande en förenkling av dessa former och naturligtvis också en förbättring. Men med all respekt för formerna och deras betydelse vågar jag dock påstå, att det i högre grad är den anda, som fyller formerna och ger dem liv, som bär upp arbetet och leder till de goda resultat, som vi alla önska.

Jag vet, som jag nyss antydde, att denna anda finns kvar, och därför hälsar jag Eder alla nu välkomna till arbetet i den vissa förhoppningen, att det skall lyckas oss nu som fordom att genomkämpa svårigheterna och göra vad på oss ankommer för att åvägabringa ett lyckligt resultat under denna riksdag.

I denna kammare ha, sedan föregående riksdag slutade, jämförelsevis få förändringar ägt rum. Ett fåtal nya ledamöter har tillkommit, och jag anhåller att få å kammarens vägnar hälsa dem välkomna. Några ha försvunnit. Åt dem vågar jag — likaledes uttryckande kammarens känslor, hoppas jag — ägna en tacksamhetens tanke.

Till slut, ärade kamrater, ber jag att med framförande av vice talmännens och mitt eget värdsamma och hjärtliga tack för det förnyade förtroendet få tillönska Eder allt det goda, som vi gärna vilja unna varandra under det kommande arbetet och under hela det nya året!

På framställning av herr talmannen beslöt kammaren att nu företaga val av sekreterare.

Valet företogs, och befanns efter valförrättningens slut hava blivit till sekreterare utsedd:

kanslirådet G. H. Berggren med 79 röster.

Kanslirådet Berggren fick nu företräda, underrättades, att han blivit av kammaren vald till sekreterare, och övertog protokollsföringen.

In fidem

Lode Wisstrand.

Tillkännagavs, att Kungl. Maj:t låtit genom offentligt anslag bjuda och kalla riksdagens samtliga ledamöter att tisdagen den 12 innevarande månad kl. 11 f. m. infinna sig i slottskapellet samt, efter förrättad gudstjänst, enligt § 34 riksdagsordningen begiva sig till rikssalen för att där inhämta vad Kungl. Maj:t hade att meddela riksdagen.

Herr talmannen meddelade, att till kammarens förfogande överlämnats 50 inträdesbiljetter till rikssalen vid riksdagens öppnande, och hemställde, att fördelning av dessa biljetter proportionellt i förhållande till ledamotsantalet i varje valkrets finge ske genom sekreteraren.

Denna hemställan bifölls.

Justerades ett protokollsutdrag för denna dag.

Kammarens sammanträde avslutades kl. 12.03 på dagen.

In fidem

G. H. Berggren.

Tisdagen den 12 januari.

Kammaren sammanträdde kl. 10.30 f. m.

Herr talmannen yttrade, att han efter samråd med andra kammarens talman finge föreslå, det första kammaren ville besluta att vid sammanträde onsdagen den 13 innevarande månad företaga följande val, nämligen

dels av fyra ledamöter för att jämte talmannen tillsätta kammarens kansli och vaktbetjäning,

dels av tre ledamöter för att delta i talmansöverläggningarna,

dels ock av två ledamöter att hava inseende över riksdagens kansli.

Detta förslag antogs.

Herr talmannen yttrade vidare, att han, likaledes efter samråd med andra kammarens talman, finge föreslå, det första kammaren ville besluta att företaga vid sammanträde, som komme att hållas fredagen den 15 i denna månad, val av ledamöter och vid sammanträde påföljande dag val av suppleanter i de ständiga utskotten och utrikesnämnden.

Vad herr talmannen sålunda föreslagit bifölls.

Ordet lämnades härefter till herr **förste vice talmannen**, som anförde: Jag ber att få hemställa, herr talman, att kammaren måtte besluta, att suppleanternas antal i ordinarie utskott måtte för denna kammares vidkommande bestämmas till: i konstitutionsutskottet 14, i statsutskottet 16, i bevillningsutskottet 13, i bankoutskottet 8, i första lagutskottet 8, i andra lagutskottet 12, i jordbruksutskottet 8.

Denna hemställan bifölls.

På framställning av herr talmannen beslöt kammaren nu, kl. 10.34 f. m., att ajournera sina förhandlingar till kl. 10.45 f. m.

Till åttlydnad av Kungl. Maj:ts kallelse avgingo herr talmannen och kammarens ledamöter kl. 10.45 f. m. till slottskapellet, där riksdagspredikan hölls av ärkebiskopen Erling Eidem. Efter gudstjänstens slut begav kammaren sig till rikssalen, i vilken även andra kammaren infann sig.

Hans Maj:t Konungen kom tillstädes och öppnade riksdagen med det i protokollsbihanget införda tal, varefter hans excellens herr statsministern Ekman uppläste Kungl. Maj:ts berättelse om vad i rikets styrelse sedan sista lagtima riksdags sammanträde sig tilldragit.

Herr **talmannen** framträdde därpå och yttrade:

Allernådigste Konung, Eders Maj:t!

Riksdagens första kammare framför till Eders Maj:t sin undersåtliga vördnad.

Såsom Eders Maj:t framhållit, ingår detta riksmöte under brydsamma yttre förhållanden ägnade att ingiva allvarliga bekymmer.

Vi misströsta dock icke. Och om vi blicka tillbaka, finna vi anledning att erinra oss allt det värdefulla, som hittills blivit oss beskärt och därmed tillägna oss en ljusare syn på den kommande tiden.

Vid början av detta Eders Maj:ts tjugufemte regeringsår gå våra tankar osökt till den första gång Eders Maj:t som Konung hälsade den samlade riksdagen.

Vid detta tillfälle, varom tidigare från denna plats erinrats, uttalade Eders Maj:t en varm förhoppning att i såväl goda som tunga dagar mötas och stödjas av Sveriges folk till gemensamt arbete för fosterlandets sanna väl.

Det bör för Konung och folk vara en källa till förtröstan, att denna förhoppning i rikt mått gått i uppfyllelse.

Nu äro förvisso dock dagarna tunga för stora delar av vårt svenska folk. Den fortsatta ekonomiska krisen har ställt betydande grenar av näringslivet inför nya svårigheter. Arbetslösheten blir genom sin långvarighet tyngre att bära och jordbruket lider trots hjälpåtgärder fortfarande svårt under de ekonomiska bekymrens tryck.

Men dessa våra prövningar äro alltjämt endast ett led i den hemsökelse, som drabbat hela världens ekonomi. Varaktig bot lärer därför ej vinnas utan mellanfolkligt ingripande.

I väntan på den måhända ännu avlägsna tid, då förtroendet och samarbetet mellan nationerna skola ha återställts, böra vi med våra säkra ekonomiska grundvalar och sunda statsfinanser kunna med nödigt självförtroende vidtaga de åtgärder, som det nuvarande läget kräver.

Första kammaren skall också med beaktande av den hårda tidens maning till oss alla till prövning upptaga de många och betydelsefulla förslag, som i sådant avseende av Eders Maj:t nu bebådats.

Kammaren hälsar med tillfredsställelse Eders Maj:ts uttalande om Sveriges medverkan till en allmän överenskommelse rörande begränsning av rustningarna, ägnad att öka säkerheten för fred i världen. Eders Maj:t har därmed givit ett förnyat uttryck åt det svenska folkets kända fredsvilja.

Eders Maj:ts brorson, Hertigen av Östergötland, skall i dag bringa Eders Maj:t sin hyllning. Första kammaren, som delar Eders Maj:ts känslor inför denna akt, framför sin uppriktiga lyckönskan till Konung och konungahus.

Tillönskande Eders Maj:t fortsatt hälsa och välgång under det nya året, betygar första kammaren Eders Maj:t sin orubbliga tillit och varma tillgivenhet.

Sedan andra kammarens talman därefter i denna kammarens namn till Hans Maj:t Konungen framfört andra kammarens undersåtliga vördnad, fingo talmännen vardera mottaga ett exemplar av Kungl. Maj:ts proposition nr 1, angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1932/1933.

Härpå avlade Hans Kungl. Höghet Arvfursten, Hertigen av Östergötland Carl Gustaf Oscar Fredrik Christian tro- och huldhetsed till Hans Maj:t Konungen; varefter ceremonien å rikssalen avslutades och första kammaren enligt beslut, fattat före avtågandet från samlingsrummet, åtskildes vid utgången från rikssalen kl. 12.43 på dagen.

In fidem
G. H. Berggren.

Onsdagen den 13 januari.

Kammaren sammanträdde kl. 2 e. m.

Herr statsrådet *Gärde* avlämnade

dels Kungl. Maj:ts skrivelse om förordnande av en statsrådsledamot att utöva den befattning med riksdagsärenden, som enligt § 46 riksdagsordningen tillkommer en ledamot av statsrådet;

dels ock Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 2, angående godkännande av konventioner om gemensam växellag med mera och antagande av förslag till ny växellag;

nr 3, angående godkännande av konventioner om gemensam checklag med mera och antagande av förslag till ny checklag med mera;

nr 6, med förslag till lag angående fortsatt tillämpning av lagen den 2 augusti 1927 om utlännings rätt att här i riket vistas;

nr 7, med förslag till lag angående fortsatt tillämpning av lagen den 28 april 1926 om inskränkning i rätten till inmutning inom vissa län;

nr 9, med förslag till lag om ändrad lydelse av 1 § lagen den 4 juni 1886 angående ersättning av allmänna medel till vittnen i brottmål;

nr 10, med förslag till lag om häradsallmänningar;

nr 11, med förslag till lag om ändrad lydelse av 2 § 1 mom. i skogsvårdslagen den 15 juni 1923 (nr 212);

nr 12, med förslag till förordning om upphörande av kronans rätt till storverksträd och ekar å häradsallmänningar;

nr 14, angående avstående i vissa fall av mark från kronoegendomar eller upplåtande av nyttjanderätt eller servitutsrätt till sådan mark;

nr 19, angående befrielse för vederbörande tjänstemän hos länsstyrelsen i Kalmar län från ersättningskyldighet på grund av uppkommen förlust å viss virkesförsäljning;

nr 20, angående befrielse för landsfiskalen B. J. Mjöberg från viss ersättningskyldighet;

nr 21, angående utredning rörande reglering av Fyrisån;

nr 22, angående fortsatta åtgärder för främjande av sparsamhet bland skolungdomen;

nr 23, angående försäljning av vissa statens järnvägar tillhöriga markområden m. m.;

nr 24, angående användande av medel ur domänverkets markinköpsfond för förvärv av en fastighet i Umeå stad m. m.; samt

nr 25, angående försäljning av vissa kronoegendomar och lägenheter från sådana egendomar.

Herr statsrådet *Holmbäck* avlämnade Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 15, angående förstärkning av det för budgetåret 1931/1932 under femte huvudtiteln anvisade anslaget till bekämpande av arbetslösheten;

Första kammarens protokoll 1932. Nr 1.

nr 16, angående täckande av kostnaderna för den s. k. Ådalskommissionen; och

nr 18, med anhållan om riksdagens yttrande rörande visst av den internationella arbetsorganisationens konferens år 1931 fattat beslut.

Företogs val av fyra ledamöter för att jämte talmannen tillsätta kammarens kansli och vaktbetjäning; och befunnos efter valförrättningens slut därtill hava blivit utsedda:

herr Bergman	med 78 röster,
» Björnsson	» 78 » ,
» Hansson, Sigfrid,	» 78 » ,
» Widell	» 78 » .

Anställdes val av tre ledamöter för att deltaga i talmansöverläggningarna; och befunnos efter valförrättningens slut därtill hava blivit utsedda:

herr Bergström, David K.,	med 62 röster,
» Möller	» 62 » ,
» Trygger	» 62 » .

Företogs val av två ledamöter att hava inseende över riksdagens kansli; och befunnos efter valförrättningens slut därtill hava blivit utsedda:

herr von Geijer	med 49 röster,
» Thulin	» 49 » .

Föredrogs och lades till handlingarna Kungl. Maj:ts nästlidna dag på rikssalen upplästa berättelse om vad i rikets styrelse sedan sista lagtima riksdags sammanträde sig tilldragit.

Vid föredragning av Kungl. Maj:ts under gårdagen på rikssalen överlämnade proposition nr 1, angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1932/1933, blev densamma på begäran bordlagd.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet riksdagens år 1931 församlade revisorers berättelse om verkställd granskning av statsverkets jämte därtill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning för tiden 1 juli 1930—30 juni 1931.

Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet riksdagens år 1931 församlade revisorers berättelse angående riksbanken.

Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet riksdagens år 1931 församlade revisorers berättelse om verkställd granskning av riksgäldskontorets tillstånd och förvaltning för tiden 1 juli 1930—30 juni 1931 m. m.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott justitieombudsmannens till innevarande riksdag avgivna ämbetsberättelse.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott militieombudsmannens vid innevarande riksmöte avgiva ämbetsberättelse.

Föredrogs och lades till handlingarna Kungl. Maj:ts skrivelse med tillkännagivande, att Kungl. Maj:t förordnat statsrådet Ragnar Hugo Ferdinand Gyllensvärd att under innevarande lagtima riksdag utöva den befattning med riksdagsärenden, som jämlikt § 46 riksdagsordningen tillkommer en ledamot av statsrådet;

och skulle underrättelse om denna skrivelser innehåll genom utdrag av protokollet meddelas vederbörande utskott samt de ledamöter, som hava inseende över riksdagens kansli.

Vid föredragning av Kungl. Maj:ts denna dag avlämnade propositioner nr 2, 3, 6, 7, 9—12, 14—16 och 18—25 blevo desamma på begäran bordlagda.

Angåvos och bordlades nedannämnda motioner:

nr 1, av herr *Trygger* m. fl., angående ett allmänt straffbeläggande av handlingar, som innefatta förberedelse till högförräderibrott m. m.;

nr 2, av herr *Johansson, Johan Bernhard*, med förslag till lag om ändrad lydelse av 1 och 3 §§ i förordningen den 13 april 1883 angående förlagsinteckning; samt

nr 3, av herr *Möller* m. fl., angående omarbetning av gällande bestämmelser i fråga om användande av militär personal för stillande av uppror eller upplopp m. m.

Ordet lämnades på begäran till herr **förste vice talmannen**, som anförde: Jag får hemställa, herr talman, att kammaren måtte besluta, att Kungl. Maj:ts proposition nr 1 skall sättas sist bland ärendena på föredragningslistan för nästa sammanträde.

Denna hemställan bifölls.

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 2.33 e. m.

In fidem
G. H. Berggren.
